

Risto Ahola

LL, erikoislääkäri
OYS, OpTa, Anestesia ja tehohoito
risto.ahola@ppshp.fi

Taito tehdä kaunista

Kaunis ja hienosti sidottu kukkalaite ilahduttaa, liikuttaa ja lohduttaa. Käytämme kukkia kaikissa elämän isoissa iloissa, juhlissa ja suruissa. Kukat ilahduttavat myös keskellä arkea – vaikka keittiöpöydän nurkallakin. Mutta miten saada aikaan näyttäviä ja ryhdikkäitä kukkalaitteita?

► Pohdin pitkään, voinko kirjoittaa tällaiselle palstalle harrastuksesta tai asiasta, jota en miellä varsinaiseksi harrastukseksi. Mitkä tekemiset vapaa-ajalla ovat harrastuksia? Käyn kuntosalilla, pyöräilemässä, lenkillä, talvella laskettelen ja hiihdän, mutta ovatko ne harrastuksia, kun turhan usein kaikenlaisen liikkumisen motiivina on ylipäättään jaksaa tavallisessa arjessa tai laihduttaa. Laskettelu on mukavaa, mutta kuitenkin harrastusmääritteeksi varsin epäsäännöllistä ja ajoittaista. Joku tuttu voisi pitää minua jonkun tason viiniharraste-

lijanakin ja kulinaristina. Tätä kukkien näpertelyäkään en oikein osaa pitää varsinkaan otsikon mukaisena elämää suurempana harrastuksena – mutta nimenomaan tästä pyydettiin kertomaan.

Kansan kielellä *floristi* tunnetaan parhaiten kukkien sitojana. Tutkinnon suorittanut floristi valjastetaan kuitenkin laajasti kukkakauppa-alan myynti- ja markkinointitehtäviin. Näkyvä osa tavalliselle kukkakauppa-asiakkaalle on kuitenkin floristin asiantuntemus alan tuotteista ja neuvot kukkien valinnoissa.

Floristi osaa suunnitella ja tehdä tilattuja kukkasidontatöitä ja käsitellä niihin tarvittavia materiaaleja.

Sen verran maalta ja vähävaraisesta perheestä olen lähtöisin, ettei lapsuudessani leikkokukkia ostettu kuin erityisinä merkki- ja juhlapäivinä. Lapsuudesta muistan neilikoista tehdyt kukkalaitteet sukulaisten hautajaisiin. Muistan saaneeni viisi pientä punaista ruusua konfirmaatiopäivänä, mutta seuraavat muistamani kukkalahjat ovat reilusti päälle parikymppisenä saatuja valmistujaislahjoja. En tarkkaan muista, milloin tai

>>

Asetelmissa samat kukat ja astia, mutta eri asettelu. Sarjaneilikka, ruusu, sinikello ja syysshortensia. Kuva Risto Ahola.

Pohjalla koiranputki, jolla hentovartiset unikat saadaan pysymään halutussa asennossa. Kuva Risto Ahola.

Muistoasetelmia, joissa lähtökohdaksi voi ottaa joko muodon tai värit. Kuva Risto Ahola.

miten höyrähdin nimenomaan kukkiin. Muistan, että meillä piti veljeni kanssa siivota kotona ja teimme sen nopeasti, ennen äidin töistä paluuta. Itse luuttuaminen jäi vähemmälle, mutta veli tamppasi matot ulkona ja minä hain luonnosta maljakkoon kukkia, joilla sai hyvän vaikutelman äidin silmissä.

Vuonna 1990 lyhyessä ajassa tapahtui paljon isoja asioita elämänsäni. Ensimmäisenä juhannuspäivänä, viikon päästä kuoli pappani ja tästä viikon kuluttua sain tiedon pääsystäni lääkkiseen. Halusin tehdä itse kukkalaitteet isälleni ja papalleni ja nimenomaan niin, että valtaosa kukista tulisi luonnosta ja pihamme pensaista ja kukkivista perennoista. Marssin kuntamme ainoaan kukkakauppaan kysymään, olisiko tämä mahdollista? Antoivat luvan ja perusopin siitä, miten kukat pysyisivät kasassa eivätkä levähtäisi pitkin kirkon käytäviä – pysyivät kasassa! Tein kirkkoon myös asetelmat, jotka eivät vielä tuolloin olleet mitenkään yleisiä meillä päin. Ne olivat kauppiaan mielestä sen verran

hyvät, että hän pyysi niitä jo hautajaisia edeltävään Taru Valjakan konserttiin seurakuntatalolle. Siitä alkoi tähän päivään asti kestänyt yhteistyö kukkakauppiaan kanssa.

Tämän reilun 30 vuoden aikana olen saanut tehdä kaikki sukulaisten kukkajutut isompiin ja pienempiin

Kukkien sidonta perustuu tekijänsä mielikuvitukseen, eikä oikeaa tai väärää ole.

tilaisuuksiin. Työ kukkakaupassa on tietysti ollut hyvin satunnaista, mutta parikymmentä vuotta olen säännöllisesti jouluapulaisena joulunalusviikon, tehden pääsääntöisesti vain sidontatöitä, myynti tapahtui kauppiaan toimesta.

Kukkien sidonta tai mikä tahansa taiteellinen työ perustuu tekijänsä mielikuvitukseen ja omiin näkemyksiin, eikä oikeaa tai väärää tässä

suhteessa ole. Tietysti perusnaksit on tietysti hyvä hallita, jotta lopputulos olisi lähellekään sitä mitä tavoittelee ja että kukat kestäisivät edes muutama päivän. Nykyään netti on täynnä ohjeita ja vinkkejä kukkien käsittelystä ja asettelusta, joten niillä en kovin paljon tässä teitä rasita, mutta muutama vinkki kuitenkin kiinnostuneille.

Luonnonkukat kannattaa leikata iltamyöhällä viileään veteen, jolloin ne saavat tarvittavan vesijänteen. Talvella ostettavat kukat kannattaa pitää paketissaan sisällä vähintään puoli tuntia, jotta lämpötilaero on tasoittunut. Kukkasiipuleista leikatut kukat kuten tulppaanit kannattaa ostaa aina täysin nuppusina ja mielellään kuivana. Kotona sitten kaikille ostokukille leikataan tuore imupinta ja laitetaan käärepaperissa pari tunniksi saamaan vesijännitettä.

Oasis-sieneen kukkien asettelemisen on helppoa ja niitä on kuiville ja märille kukille omansa. Märkäsienet kannattaa panna veteen jo edellisenä päivänä, jotta ovat varmasti läpimärät. Kastumista voi nopeuttaa tekeillä muutamia pieniä reikiä. Ontot ja >>

heikkovartiset kukat kannattaa sitoa ohuella rautalangalla tai tukea tikulla. Kukkaspuleista leikatuille kukille ei kannata maljakkoon panna kylmää vettä kuin yksi senttimetri pohjalle, vaan käyttää mieluummin lunta tai jäätä. Asetelmiin ne laitetaan syväälle, lähes näkymättömiin. Seuraavana aamuna ne ovat jo nousseet pinnalle ja saaja yllättyy, kun kimppu onkin toisen näköinen.

Muillekaan kukille vettä ei tarvitse laittaa maljakkoon kuin 3–4 cm. Ylimääräiset alimmat lehdet poistetaan, eivätkä lehdet tai muu roska saa missään nimessä liota vedessä. Nupuillaan oleville kukille, joiden haluaa avautuvan nopeammin, käytetään haalean lämmintä vettä, muutoin viileää. Erilaiset kukkavirkisteet vähentävät veden vaihtotarvetta, mutta samea vesi on aina vaihdettava. Ellei ole virkistettä, niin 1–2 sokeripalaa ajaa saman asian.

Takapihalleni olen istuttanut perennoja niiden lehtien perusteella.

Pirkka-nikseistä olen lukenut, että kuparinen kolikko olisi myös hyvä, mutta en osaa sanoa sen tehosta. Asetelmiin voi hyvin käyttää leikkokukkien lisäksi myös kukkivia ruukkukukkia. Niin sanottua perusvihreää löytyy luonnosta koko vuoden. Kesällä voi käyttää perennojen, pensaiden ja puiden lehtiä. Havuja, erilaisia heiniä, jäkälää, oksia ja talventöröttäjiä voi käyttää ympäri vuoden (jokamiehen oikeudet huomioiden). Monet luonnonkukat ovat varsinaisen kukinnankin jälkeen varsin näyttäviä. Omalle takapihalleni olen istuttanut perennoja niiden lehtien perusteella, en niinkään kukkien.

Maljakko tai muu astia valitaan maun ja kukkamäärän mukaan. Kirpputoreilta saa jos jonkinlaista purkkia ja purnukkaa edullisesti. Lahjaksi annettavalle kimpulle ei tule juuri lisähintaa, vaikka kimpun antaa astian kera. Leveät maljakon suut voi teipata ruudukoksi, jolloin vähäiselläkin kukkamäärällä saa ilmavan ja

Väitösetelma. Tulppaani, krysanteemi ja lumimarja. Kuva Risto Ahola.

Puhujapöytäasetelma. Tehohoitopäivät Oulussa, teatteri. Mänty, tulppaanit ja kirsikanoksat. Kuva Risto Ahola.

näyttävän asetelman. Asetelmiin voi halutessaan lisätä muitakin koristeita, joissa vain mielikuvitus on rajana. Hedelmät ja kukat eivät sovi yhteen. Paristokäyttöisten led- ja valonauhojen tultua markkinoille varsinkin jouluasetelmat saivat monivaihtoisemman ilmeen – valojen kanssa tai ilman.

Kukkien sidontaharrastuksen tultua työpaikalla tietoisuuteen olen tehnyt valtaosan väitös- ja muiden juhlien kukka-asetelmista. Periaat-

teeni on käyttää niissäkin luonnosta saatavia materiaaleja. Tänä päivänä leikkokukkaa saa melkein joka markettista ja ruokakaupasta, mikä sinänsä on monelle kukkakaupalle turmiollista, mutta itsekin hankin kukat pääosin marketeista. Ruokakaupat ovat lähellä, kaiken saa samalla kertaa ja niissä kukat ovat varsin edullisiakin. Mikä tahansa harrastus vie mukavasti ajatukset pois työstä ja sitä me kaikki tarvitsemme. Antoisia sidontahetkiä ja silmäniloja itselle ja muille! ■